

CODI ÈTIC

*Valors, principis, compromisos, actuacions i
responsabilitats que orienten l'activitat de CIPO*

CONTINGUTS

PRESENTACIÓ	3
I. LA COMISSIÓ D'ÈTICA	4
1.1. Funcions de la Comissió.....	4
1.2. No són funcions de la Comissió	4
1.3. Composició	4
1.4. Funcionament	4
II. VALORS I PRINCIPIS.....	5
2.1. Dignitat, respecte i igualtat	5
2.2. Llibertat (Autogestió – Autogovern).....	6
2.3. Beneficència i confiança	6
2.4. Humanitat i empatia.....	6
2.5. Col·laboració, visió conjunta i responsabilitat	6
III. GRUPS PARTÍCIPS DEL NOSTRE COMPROMÍS ÈTIC.....	7
3.1. Persones usuàries i famílies.....	7
3.2. Treballadors/es i òrgans de govern intern.....	9
3.3. Clients i proveïdors.....	10
3.4. Societat, territori i entorn.....	10
IV. APLICACIÓ DEL CODI ÈTIC	11
4.2. Els canals per comunicar conflictes i /o dilemes ètics	11
4.2. Accions reparadores derivades d'una vulneració del Codi Ètic.....	12
4.3. Difusió i com mantenir viu el codi	13
V. GLOSSARI.....	14
VI. ANNEXOS	15
Annex 1. Document de comunicació, suggeriments o conflictes en relació a l'acompliment del Codi ètic de CIPO	15
Annex 2. Acta de mediació	16
Annex 3. Document de reparació de la vulneració del conflicte del Codi Ètic.....	17
Annex 4. Document de no reparació de la vulneració del conflicte ètic ..	18

PRESENTACIÓ

L'experiència acumulada durant els anys d'existència de CIPO ens ha permès concretar en aquest document el nostre compromís amb els valors i principis que inspiren i despleguen els drets humans, especialment els de la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat. La nostra voluntat és que aquest Codi ètic sigui una guia i una eina útil en la nostra tasca diària.

El Codi ètic de CIPO pretén unificar procediments i maneres de fer inspirades en valors ètics procedents dels diferents espais de reflexió que s'han donat al llarg d'aquests anys a CIPO i de documents com *La nostra ètica* de DINCAT i els codis d'ètica de Plena Inclusión, als qual ens adherim plenament.

Recull els valors, principis, compromisos, actuacions i responsabilitats que orienten la nostra activitat, tant interna com externa, i configura un catàleg de bones pràctiques que han d'estar per sobre de qualsevol altre interès, per tal de garantir el respecte als drets de les persones ateses en els diferents departaments i serveis de CIPO i millorar la seva qualitat de vida.

Aquest Codi ètic ha de comptar amb la participació i compromís de totes les persones que integren CIPO i està obert a tots aquells canvis i revisions que avancin en el respecte als drets humans i en la millora de la qualitat de vida de les persones que atenem.

I. LA COMISSIÓ D'ÈTICA

1.1. Funcions de la Comissió

- ✓ Impulsar el coneixement del Codi ètic a través de mesures de difusió, formació i resolució dels dubtes que es puguin plantejar respecte a la seva interpretació i aplicació.
- ✓ Realitzar l'anàlisi de situacions que plantegen problemàtiques ètiques, facilitant i acompanyant el procés deliberatiu entre totes les persones afectades.
- ✓ Identificar situacions de risc de les quals es puguin derivar pràctiques èticament incorrectes o millorables i proposar mesures de caràcter preventiu per evitar-les.
- ✓ Vetllar pel compliment del Codi ètic.

1.2. No són funcions de la Comissió...

- ✗ Proposar sancions.
- ✗ Assessorar en aquells casos en què la persona interessada es trobi en un procés de queixa, denúncia o reclamació judicial o administrativa.
- ✗ Emetre judicis de valor sobre les persones que les han dut a terme.

1.3. Composició

La Comissió d'ètica està formada per representants dels diferents Serveis de l'entitat per poder tenir en compte tots els punts de vista i que totes les veus estiguin i se sentin representades. Aquesta Comissió planteja i valora la figura d'un/a "conseller/a extern/a" puntual que pugui intervenir si així es considera necessari (un/a familiar, una persona amb diversitat funcional...).

1.4. Funcionament

Els/les membres es comprometen a formar part de la Comissió d'ètica durant quatre anys naturals, renovables.

A cada sessió, es nomenarà un/a secretari/a, de manera rotativa, les tasques del qual són: aixecar acta de les deliberacions de la Comissió i fer-la arribar a la resta de membres en el termini màxim d'una setmana, convocar la pròxima reunió amb l'ordre del dia, i representar la Comissió davant d'altres òrgans de govern de l'entitat o serveis externs.

La Comissió es reunirà seguint dos procediments: un d'ordinari i un altre urgent o extraordinari:

- El procediment ordinari requerirà una reunió de la Comissió amb caràcter trimestral i l'objectiu de les mateixes és realitzar un seguiment de les activitats que s'estiguin portant a terme (difusió, formació, etc.).
- El procediment urgent o extraordinari es posarà en marxa en els casos en què es rebí un cas flagrant de conflicte amb el Codi Ètic i requerirà la convocatòria per part del secretari d'una reunió de la Comissió en un termini no superior a una setmana. Si del procediment urgent se'n deriva una acció reparadora de vulneració/conflicte del Codi ètic, aquesta es posarà en coneixement de la persona o persones directament implicades en el termini màxim d'una setmana.

II. VALORS I PRINCIPIS

2.1. Dignitat, respecte i igualtat

La dignitat es basa en el reconeixement de la persona de ser mereixedora de respecte. És a dir, tots mereixem respecte sense importar com som. Cal reconèixer les diferències de cada persona perquè aquesta se senti digne i lliure.

A CIPO creiem que la dignitat és un valor inherent a l'ésser humà. No depèn de cap tipus de condicionament ni de diferències ètniques, de sexe, de condició social o qualsevol altre tipus.

Aquest reconeixement va lligat al respecte. Tot això es fonamenta des de la igualtat, deixant de banda tota mena de discriminació i atorgant un tracte equitatiu a totes les persones.

2.2. Llibertat (autogovern)

La llibertat és el dret de les persones a controlar les seves vides i prendre les pròpies decisions, garantint la seva inclusió, oferint les mateixes oportunitats i possibilitats per a realitzar-se com a individus, eliminant tota barrera (arquitectònica o cognitiva) que dificulti el seu compliment.

CIPO treballa amb la metodologia de la Planificació Centrada en la Persona (PCP). Aquesta metodologia basa les seves actuacions col·locant la persona implicada al centre, respectant i potenciant la presa de decisions, de forma que aquelles persones i les entitats que estem al voltant exercim de suport per tal que aquestes demandes es puguin dur a terme.

2.3. Beneficència i confiança

La beneficència és l'obligació de procurar el bé als altres, creant una relació de confiança i sentiment cap a les altres persones amb la creença que compliran els acords, tàcits o explícits en què es basa la relació o que seran capaces de fer una tasca concreta.

Tenint en compte el col·lectiu amb el qual treballem, és inconcebible treballar allunyats de la beneficència i la confiança, ja que en el nostre dia a dia mirem de procurar per les persones usuàries i treballadores per tal que visquin una vida digna i plena.

2.4. Humanitat i empatia

Humanitat és la capacitat de sentir afecte, comprensió o solidaritat cap als altres i arribar a empatitzar, és a dir, tenir l'habilitat emocional de posar-se en el lloc d'una altra persona, fomentant el suport i l'escolta activa.

La humanitat i l'empatia són pilars clau de CIPO. Es treballa de forma constant per transmetre que per aconseguir els objectius que ens plantejem és necessari comprendre i respectar totes les persones que formin part de l'entorn de CIPO.

2.5. Col·laboració, visió conjunta i responsabilitat

És el compliment d'acords implícits o explícits amb respecte, allò que hauria de ser una conducta idònia i respectuosa en un àmbit o professió.

Es potencia la col·laboració i visió conjunta, és a dir, el compromís de l'equip de persones d'actuar de la mateixa manera, amb la noció de justícia i compliment del deure en tots els sentits i assumint les conseqüències d'aquests actes.

La feina que desenvolupa CIPO en el seu dia a dia és interdisciplinària. Cada persona assumeix una responsabilitat i confia en el seu company o companya, sempre tenint present que l'objectiu i el resultat final ha de ser comú.

La Comissió d'ètica pren el compromís de garantir el compliment de tots els valors anteriorment esmentats i escollits amb la col·laboració de tot el personal amb la intenció de considerar-los fonamentals i que defineixin l'empresa CIPO i marquin la nostra manera d'actuar.

D'acord amb això, l'actuació anirà en la direcció de vetllar per la dignitat i els drets com a persones individuals, garantir la igualtat d'oportunitats, la inclusió, l'accés a recursos i suports, facilitar la participació en la presa de decisions i potenciar la motivació, el treball en equip, la comunicació, la transparència i una relació de confiança, a més de col·laborar amb altres grups d'interès del nostre territori i preservar i respectar el medi ambient.

III. GRUPS PARTÍCIPS DEL NOSTRE COMPROMÍS ÈTIC

CIPO adquireix la responsabilitat de complir i fer complir a les persones usuàries i famílies, als treballadors/es, als òrgans de govern intern, als clients i proveïdors i a la societat, territori i entorn els següents punts.

3.1. Persones usuàries i famílies

- Es procurarà defensar en tot moment que les persones amb discapacitat tenen dret a tenir una vida digna, governar les seves vides i decidir per si mateixes el que volen, llevat en aquelles situacions excepcionals en les quals fer-ho afecti significativament els seus drets o els dels altres. En aquestes situacions, serà imprescindible identificar de forma objectiva el dret o drets en perill.
- Es treballarà perquè cada persona usuària sigui tractada i tracti als altres amb humanitat, principi fonamental de totes les relacions socials.
- S'oferirà un tracte càlid, humà, proper i s'adequaran els suports, activitats i entorns a les necessitats de cada persona.

- Es fomentarà la participació de la persona usuària i de la família en processos i decisions d'interès vinculades a la persona i l'entitat.
- No es lesionarà la integritat i dignitat de cap persona.
- No es maltractarà físicament o psicològicament a cap persona.
- No s'abusarà de l'autoritat, s'anul·larà la voluntat, es coaccionarà o s'amenaçarà a cap persona
- Es realitzaran bones pràctiques personalitzades per millorar la qualitat de vida de la persona.
- Es generarà confiança, mostrant proximitat i actuant amb compromís i professionalitat, relacionant-nos amb les persones ateses amb coherència amb els valors de l'entitat.
- Es procuraran uns processos i uns espais assistencials amables amb les persones usuàries.
- S'assumirà que les persones usuàries són les destinatàries directes de la nostra activitat i treballarem en tot moment per la seva màxima satisfacció.
- S'atendran els suggeriments, consultes o reclamacions, tractant d'oferir sempre una resposta correcta i amable.
- La informació personal o dades que ens siguin proporcionades o resultin accessibles seran tractades amb la màxima seguretat per garantir la confidencialitat i integritat de la informació.
- S'escoltarà de forma proactiva la persona usuària i se li facilitarà la informació necessària perquè pugui prendre decisions adequades i ser responsable del seu procés.
- L'entitat tractarà a totes les famílies sense maleficència i no realitzarà accions que puguin danyar-les.
- Les famílies es comprometran a ajudar-los a tenir una major autodeterminació, respectant els seus drets, opinions i gustos.
- Es procurarà l'eliminació de totes les barreres arquitectòniques i l'adaptació dels espais i els recursos per garantir que tothom pugui gaudir de la totalitat dels serveis.

3.2. Treballadors i òrgans de govern intern

- Es potenciarà la confiança, transparència i bona comunicació per tal d'aconseguir un bon clima laboral.
- Es crearà un ambient de seguretat i cordialitat, acceptant les seves limitacions i fomentant les seves virtuts, promovent el reconeixement de la tasca que realitzen.
- Cada membre de l'equip es comprometrà a ajudar els seus companys/es a assolir els seus objectius quan apareguin obstacles personals i professionals que s'hagin de superar.
- Es promourà la confiança en què la resta de professionals duran a terme les seves responsabilitats.
- Cada membre de l'equip serà conscient de les conseqüències perjudicials que porta el no compliment dels seus compromisos.
- Els/les membres de l'equip han de confiar que els seus companys/es d'equip són competents i poden realitzar satisfactòriament les tasques importants per a l'èxit de l'equip.
- Els membres de l'equip han de ser conscients de les seves debilitats i demanar ajuda i consell als seus companys o companyes quan sigui necessari.
- Es tindran en compte les diverses opinions sense cap discriminació per raons de sexe, capacitat, raça, religió o opinió política i no es permetran actuacions injustes ni males praxis.
- Els treballadors i les treballadores de l'entitat realitzaran bones pràctiques per tal de no actuar amb maleficència cap a la resta de persones treballadores, persones usuàries o agents que conformen CIPO.
- Es tractarà a tothom de manera que no es lesioni la seva integritat i dignitat.
- De la mateixa manera, l'entitat vetllarà perquè es duguin a terme bones pràctiques cap a totes les persones que conformen l'entitat.

3.3. Clients i proveïdors

- Es promourà una relació honesta i sincera, basada en la confiança i professionalitat, per tal d'oferir productes i serveis de qualitat.
- S'escoltaran les seves preocupacions en els processos i serveis.
- Es procurarà que les empreses amb les quals treballa CIPO no actuïn amb maleficència cap als seus clients, d'igual manera que CIPO com a entitat tractarà sense maleficència a totes les empreses i proveïdors amb qui treballi.
- Si en la relació comercial hi pot intervenir un interès personal o poc imparcial, caldrà comunicar-ho a l'empresa.
- Caldrà respectar la confidència rebuda en l'exercici de l'activitat professional i no s'usarà per beneficiar-se'n un mateix. La informació que es doni a l'altre ha de ser justa i no se l'ha de voler enganyar.
- Tenint en compte que una relació continuada amb el proveïdor pot generar avantatges, cal refusar qualsevol acord que a llarg termini impedeixi una gestió competitiva.
- No s'acceptaran els regals que excedeixin un valor simbòlic.
- Les empreses proveïdores seran conscients de les necessitats existents a CIPO per tal de donar el material i/o serveis necessaris per poder assolir els resultats esperats per les mateixes empreses.
- CIPO per la seva banda es compromet a assolir el màxim nivell pel que fa a resultats amb el material/serveis dels quals disposi en cada moment.

3.4. Societat, territori i entorn

- CIPO actuarà de forma responsable amb l'entorn comú, perquè és d'on provenen tots els recursos.
- Es tindrà un compromís per operar de forma sostenible, tant econòmicament com mediambientalment, reconeixent i respectant els interessos dels grups implicats (clients, proveïdors, etc.) i la societat.

- Es procurarà donar veu i fer veure a la societat la metodologia de treball que defensem, basada en aquesta humanitat que considerem fonamental i transversal.
- Es faran accions de sensibilització a la societat per tal que s'actui de manera que no es lesioni la integritat dels éssers humans, especialment de les persones amb discapacitat intel·lectual.
- Es vetllarà per una constant sensibilització a la societat vers les persones amb discapacitat, fomentant una comunicació amb grups d'interès i organitzant activitats integradores.
- Es procurarà implicar la societat, sense posicionaments polítics, ni religiosos.
- Es col·laborarà amb l'administració pública per desenvolupar polítiques, recursos i programes que millorin la qualitat de vida de les persones amb discapacitats.

IV. APLICACIÓ DEL CODI ÈTIC

4.2. Els canals per comunicar conflictes i /o dilemes ètics

Els canals per suggeriment i/o conflictes amb relació a l'acompliment del Codi ètic de CIPO, són:

- El formulari de comunicació (*Annex 1*)
- Una bústia senyalitzada i accessible
- Un correu electrònic: cipoetica@gmail.com. Tothom qui tingui qualsevol vinculació amb CIPO podrà adreçar els seus dubtes, suggeriments o dilemes de caràcter ètic a aquesta adreça de correu electrònic.
- Responsables de departament: també es posarà a disposició de tots els/les membres de CIPO una figura referent a qui transmetre situacions que es puguin considerar d'interès per a la comissió.

S'intentarà sempre que hi hagi una persona responsable per a:

- Persones usuàries i personal d'atenció directa
- Treballadors/es del CET

- Equip tècnic
- Àrea d'administració
- Famílies

Confidencialitat de la persona que comunica un fet

Totes les comunicacions i consultes es tractaran de manera confidencial.

En cas d'haver de compartir informació amb terceres persones (per exemple, professionals experts en el sector de l'ètica dins del món de la discapacitat) es proporcionarà la informació necessària per poder tractar el cas sense comprometre la confidencialitat de les persones implicades.

Tractament de les comunicacions

La persona responsable de recollir el conflicte ètic, el traspasarà a la Comissió d'ètica per procedir a l'anàlisi i verificació per donar una resposta.

Tothom té el deure i la responsabilitat d'informar de bona fe de qualsevol violació sobre aquest Codi, d'una conducta il·legal o no ètica sospitada d'una altra persona i no es prendrà cap represàlia contra la persona que informi del fet.

4.2. Accions reparadores derivades d'una vulneració del codi ètic:

- **Acte de mediació/conciliació.** Aquesta és la primera mesura que es contemplarà en el cas d'una vulneració del Codi ètic (*Annex 2*).
- **Document de reparació de la vulneració del conflicte del Codi ètic.** Es deriva del reconeixement de la vulneració i del compromís que no es torni a donar, així com una acceptació per part de la persona greujada. Les dues parts el signen i reben una còpia (*Annex 3*).
- **Document de no reparació del conflicte.** Es deriva del reconeixement de la vulneració i del compromís de que es torni a repetir la mateixa situació, però la persona agreujada no ho accepta. La intenció sempre serà que això no passi, però s'ha de contemplar aquesta possibilitat (*Annex 4*).

4.3. Difusió i com mantenir viu el codi

És molt important que tot el personal de l'empresa conegui l'existència d'aquest Codi. Per tal d'assegurar-nos que arribi a tothom, caldrà disposar d'un pla de comunicació i difusió pràctic i de fàcil accessibilitat, tenint en compte la diversitat de les persones que componen l'entitat.

1. **Donar a conèixer el Codi ètic i la Comissió d'ètica.**
 - a. Presentacions individualitzades als diferents grups i/o departaments: treballadors/es, persones ateses, famílies i empreses proveïdores.
 - b. Escollir els responsables de les presentacions en els diferents grups i/o departaments.
 - c. Marcar un calendari per a cada grup/departament.
2. **Oferir un procés obert i participatiu a tot el personal de l'entitat**, donant protagonisme i visió de treball en equip amb les seves propostes, aportacions, suggeriments...
3. **Facilitar canals específics de recollida de *feedback***: correu electrònic, bústia de suggeriments...

Es proposen les següents activitats per mantenir viu el Codi ètic:

- Promoure una cultura ètica de l'empresa, adoptant una visió de transparència, credibilitat i fidelitat general.
- Incorporar el Codi ètic com a document de benvinguda a l'empresa.
- Facilitar cursos i tallers formatius d'ètica.
- Organitzar xerrades i espais de reflexió relacionats amb l'ètica d'interès general.
- Elaborar i repartir díptics/ tríptics informatius.
- Convidar altres entitats per compartir temes ètics.
- Disposar de canals de comunicació (correu electrònic, panells de comunicació, cartell...) que permetin consultar i proposar horaris de xerrades o cursos, material didàctic o educatiu, anuncis, publicacions d'interès, etc.

V. GLOSSARI

Valors: Principis, virtuts o qualitats que caracteritzen una persona, una acció o un objecte que es consideren típicament positius o de gran importància.

Valors ètics: Guies de comportament que regulen la conducta d'un individu i que normalment estan acceptades de manera social i ajuden a diferenciar allò que és correcte o no.

Ètica: És una branca de la filosofia que estudia la naturalesa d'allò que es considera bo, adequat o moralment correcte. Conjunt de normes morals que dirigeixen el comportament de l'ésser humà en general o en un camp específic.

Persona usuària: Que fa ús d'un servei.

Drets: Conjunt de normes que imposen deures, normes que confereixen facultats per establir les bases de convivència social la fi de la qual és dotar a tots els membres de la societat dels mínims de seguretat, certesa, igualtat, llibertat i justícia.

Vulneració: Causar un dany o un perjudici, sobretot moral (en els sentiments, els drets, etc.) a algú.

Conflicte ètic: És una situació de desacord o no concordança entre dues o més idees, actituds o comportaments, d'una persona (conflicte intern) o de diferents persones o grups. També es pot definir com el conjunt de dues o més situacions hipotètiques que aparentment són incompatibles entre elles. Igualment es pot entendre com un problema que es produeix quan es percep que els valors i principis ètics assumits per un mateix estan compromesos per altres, sent incapaç de prendre decisions de caràcter ètic.

Acció reparadora: És una mesura o conjunt de mesures per arreglar "sobre la marxa" allò que no funciona. Dins l'ètica, comprèn les mesures de restitució, indemnització, rehabilitació, satisfacció i garanties de no repetició en les dimensions individual, col·lectiva, material, moral i simbòlica.

VI. ANNEXOS

Annex 1. Document de comunicació, suggeriments o conflictes en relació amb l'acompliment del Codi Ètic de CIPO

Totes les comunicacions i consultes es tractaran de manera totalment confidencial.

Dades d'identificació

Nom:

Departament:

Telèfon:

Correu electrònic:

Descripció del suggeriment o conflicte ètic

Recomanacions

El Codi ètic ha estat aprovat per les diferents assemblees del Consell Rector de CIPO.

Annex 2. Acta de mediació

Identificació de les parts participants

D'una part:.....

I d'una altra part:.....

Mediador/a designat per les parts:

Resultat de la mediació

Les parts han arribat a acords sobre la totalitat dels punts objecte de la mediació, en els termes que segueixen:

Acords de mediació:

Primer:

Segon:

Tercer:

Les parts declaren haver participat en la mediació:

(Signatura Part 1)

(Signatura Part 2)

(Signatura Comissió d'ètica de CIPO)

Dia i localització:

Annex 3. Document de reparació de la vulneració del conflicte del Codi ètic

Reunits d'una part....., assumeix la seva responsabilitat en els fets i manifesta la seva disposició a reparar la situació originada per la seva conducta en la forma més directa i conseqüent possible.

I d'una altra....., qui manifesta acceptar el compromís de reparació així com del control d'aquest mateix.

Responsabilització del seguiment i evolució de la mateixa:

Tot això en presència de la comissió d'Ètica, la qual considera que aquesta mesura s'adequa a les característiques personals així com a l'estil de vida de les persones implicades.

(Signatura Part 1)

(Signatura Part 2)

(Signatura Comissió d'ètica de CIPO)

Dia i localització:

PROPOSTA:

Aquest document es pot modificar si s'escau, perquè les dues parts del conflicte poden ser la part agreujada o la responsable de la vulneració, o les dues coses.

Annex 4. Document de no reparació de la vulneració del conflicte ètic:

Reunits d'una part.....

I d'una altra.....

Tot i la predisposició inicial d'ambdues parts de reunir-se i buscar una resolució a la vulneració del conflicte ètic, finalment, no s'ha arribat a cap acord per dur a terme una reparació de la vulneració de forma satisfactòria i complaent a les parts esmentades prèviament.

Motiu del desacord:

(Existeixen diferents possibilitats per les quals s'arribi a un desacord, com ara la no acceptació de la responsabilitat dels actes, la no conformitat de la part agreujada amb la resolució final... caldrà especificar-ho en aquest apartat)

(Signatura Part 1)

(Signatura Part 2)

Per part de la comissió d'ètica fem constar que les accions que veiem adequades per dur a terme la reparació de la vulneració del conflicte serien:

(Enumeració de les mesures que la comissió d'ètica trobaria adequades)

I així ho fa constar per poder tenir-ho present si es presenta la situació en què es pugui abordar aquesta temàtica de nou en un futur.

(Signatura Comissió d'ètica de CIPO)

Dia i localització: